

sovi ene in iste marke. Kolkovne marke morajo biti cele in nepoškodovane, tudi ne sme se jim nikjer poznati, da bi bile že kdaj rabljene.

Vse to določuje §. 3. ministerskega ukaza od 28. marca 1854. leta.

Zaseženo!

Zaseženo!

Politične stvari.

„Slovansko morje“.

Kaj pa zdaj, ko zdravniki vsi, ki so dolgo bivali v Carigradu okoli „bolnika“ na smrtni postelji ležečega in mu vsakovrstne dekokte zapisovali, on pa nobenega ni hotel piti, so zapustili Turčijo? Tako vprašanje si dandanes plašno stavi posebno dvojica, katera trepetaje gleda v daljavo ter ondi vidi strašno prikazen, ki jo zovejo „slovansko morje“, ki se proti njej valí preteča jej — vsaj po njenih mislih — pogubo. Ta dvojica so oni Nemci in Magjari, ki si

Avstrijo in Ogersko domišljujejo za grajščino, kateri so oni sami lastniki, vsi drugi narodi pa le njim tlačani.

„Strah je dobra reč“ — pravi star pregovor; strah je tudi mogočen gospodar, kajti skušnja uči, da združi popolnoma nasprotne elemente. Vsaj je dokazano, da se ob povodnji na kaki višini zberó take živali, ki se sicer do smrti preganjajo, in da volk, če pride v hlev med ovce in se vrata za njim zapró, se stisne v kot in ne stori ovcam nič.

Tak strah je tudi združil Nemca in Magjara, ki sta si o mirnem času huda protivnika bila. Vsaj je vsemu svetu znano, da so Dunajčanje pred l. 1848. cele kupe smešnih pravljic (anekdot) imeli o Magjarih, ki so jih za največe bedake proglasovale; dandanes pa jih čislajo za razsvitljene sodruznike.

Ni nas volja preiskavati, v kolikem je ta strah Nemcev in Magjarov pred „slovanskim morjem“ opravičen; a toliko je gotovo, da si tega „bav-bava“ bolj strašnega mislijo, kakor je.

Strah pred slovanstvom v Evropi ni nova prikazen; imel ga je že Napoleon I., ki je izrekel, da „o 50 letih bo Evropa ali moskovitska (slovanska), ali pa republikanska.“ To prerokovanje se sicer ni še spolnilo, vendar pa Nemcem in Magjarom vedno po ušesih šumi in jih dela tako slepe, da že v Turčiji vidijo močno jéz „slovanskemu morju“. To posebno veljá o Magjarih, o katerih so Nemci sami prepričani, da jih valovi tega morja gotovo požró — prej ali slej.

Strah je pa tudi smešna reč, ker je povod temu, da se človek v marsičem prenagli in pride popolnoma ob pamet. Iz tega izvirajo menda vse simpatije olikanih ljudi do Turkov — izvzemši Angleško, ki Turčijo brani iz samopridnega namena. Ta kurja slepota je taka, da jim kaže Rusa v podobi strašne zveri, Turka pa v podobi lovca, ki tej strašni pošasti pretí s smrtno kroglo. Jemlje jim pa tudi pamet, ker, če bi je le še količkaj imeli, lahko bi umeli, kako strašen bi bil Turčin vsemu svetu, ako bi imel tako moč, kakor jo ima Rus. Pametnim ljudém se zdi Rus velikansk, pa kroták slon, ki le tistega pomendrá, kateri ga zdraži — Turčija pa krvoločén ris, ki morí in morí, dokler ima kaj, če tudi le iz veselja do mesarstva. Kaj, ko bi ta ris postal slon!

Strah je pa slednjíč tudi žalostna reč, ker dela ljudi krivične. Kaj družega, ko krivica, je že ta strah pred slovanstvom sam na sebi? Ali ne kaže slovanstva v podobi vse požirajoče, vsaki omiki nasprotne pošasti, zoper katero nobeno orožje ni prehudo? Je li se tako orožje ne rabi povsod in vselej zoper Slovana, kjerkoli se prikaže? Ali se s tem ne godi huda krivica Slovanom, ki so, kakor zgodovina vseh vekov spričuje, mirni ljudje in nikomur ne storé nič žalega, ampak le preradi in pogosto še pokorni služijo tujim elementom — tlačilcem svojim? Kdor preži na tolovaja, bo streljal tudi po svojem prijatelji, če ga v temi zagleda pred hišo. Koliko krivic so prestali Slovani že zavoljo tega strahú! Kako žalostno pa je, da so pri narodih, ki se ponašajo z omiko, še strahovi tako mogočni!

Magjari — pravijo — so najbolj razpostavljeni valovom „slovanskega morja“. Mi tega ne tajimo; ako mora biti, bode tudi. Nek nemšk pregovor pa pravi: „kar ni močno, da se vzdrži, zasluži, da se pogubi.“ Koliko narodov je v preteklih stoletjih že poginilo, ker v sebi niso imeli dovolj močí, da bi se ohranili! Magjari so si sami svesti, da se valovom slovanskim za trdno ne bodo mogli upirati — tudi potem ne, če jim kot zavezniki priskočijo Nemci, ki res zdaj pravijo, da so Magjari podobni kobili mostú, ob kateri se slovanski

valovi razbijajo in katero zategadel mora podpirati vsa Evropa.

Toda naj se tolažijo Magjari in njihovi prenapeti prijatelji! Če prav bi privreli slovanski valovi, ne bodo vtopili vsega pod-se, ampak prizanesljivi bodo. Slovan je dobra in pravična duša, ki še prevečkrat daje milost tam, kjer bi bila stroga ostrost na pravem mestu. Ako tedaj kedaj „slovansko morje“ poplavi Magjare, ne bo tam nastalo nerodovitno, smrdljivo močvirje, ampak rodovitna zemlja, katero bo obdelovala pridna roka, in kjer bo vladala pravica in milost.

Turška politika — muhasta.

Et meminisse juvat.

Kaj navadna prikazen v zgodovini narodov je ta, da se nekatere dogodbe večkrat ponavljajo. Ta prikazen je naravna, ker narodi nikdar hipoma ne izgubé vseh svojih posebnosti, svojih šeg in navad, katere pa zopet provzročujejo to, da se marsikaj pri njih ponavlja.

Turka posebna lastnost je ta, da mu drugoverec ni človek, ampak „gjavr“ — pes — prasé. Ni tedaj čuda, če s takim ne ravná po človeški, zlasti če mu ne drži obljube ali prisege, katero mu je dal, če tudi le prisiljen. „Sila kola lomi“ — ta pregovor je znan tudi bistrournemu Turku. Kedar pa pride Evropski „parkelj“, takrat tudi on moli — z ustnicami, v srcu pa kolne, ali ponaše: „z eno roko prisega, z drugo pa v žepu figo kaže“. Da prisege ali obljube nikdar ne misli držati, to je po vsem tem verjetno vsakemu.

Te misli so mi sklicale v spomin obravnavo o miru, ki so ga Turki leta 1855. v Parizu sklepali. Glavni poverjenik Turčije bil je takrat Ali-paša. Ko je spoznal, da Evropski pooblaščenci, čeravno so bili nekateri med njimi bolj mehkega čutja, ne kažejo samo le zób, ampak jih je tudi volja vgrizniti, če bi se Turčija ne podala, je stopil — kakor o sedanjih konferencah Midhat-paša — nenadoma pred-nje s popolnim načrtom ustave, ali, kakor so takrat rekli, reformo, ki je kristjanom obetala še mnogo več, nego so Evropske vlade zahtevale. Ali-paša sam je prinesel v zbor ta „hat huymannum“, to je najviši ukaz sultanov, rekši, da njegovega vladarja milost podelí prostovoljno vse to svojim krščanskim podložnim, tedaj ni treba Evropejcem nikakoršnih garancij več, kajti „padišaha“ (sultana) beseda je sveta, nepreklicljiva.

Ko se je ta „hat“ v Francoskem prevodu prvokrat bral zbranim pooblaščencem Evropskim, so kar vsi strmeli nad njim; potem pa so jeli majati z glavami in pretrgali posvetovanje, češ, da zdaj jim je treba novih informacij od vladarjev svojih. Sošli pa so se drugi dan posebej brez Ali-paše in po obširnejem razgovarjanji so sklenili, da se sultanov „hat“ vzame za poroštvo mirú, da je tedaj sultan sam odgovoren za to, kar v njem obeta kristjanom.

S tem pa so stopili psu na rep. Kajti komaj je bilo to izgovorjeno, že se oglasi Ali paša in glasno protestira zoper to, da bi se to, kar sultanova „sveta“ volja daje svojim podložnim, jemalo za poroštvo mirú; to je notranja zadeva Turčije, v katero se noben inostranec vtikati ne smé, sultan pa je presveta oseba, da bi se za to, kar prostovoljno obeta, še poroštvo zahtevalo. In posrečilo se mu je pridobiti za to misel tudi pooblaščenca Avstrijskega in Angleškega; Francoski in Pruski pa sta potem zahtevala, da se ta „hat“ priloži protokolu kot „akt“; al tudi to jima ni obveljalo; „hat“ je bil v protokolu le s par besedami omenjen, in mir sklenjen brez ozira na akt „najviše sultanove milosti“.